

KASKINEN
KASKÖ

**PERUSOPETUKSEN
VALMISTAVAN OPETUKSEN
OPETUSSUUNNITELMA**

Kaskisten kaupunki 10.05.2023

Sisällys

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat	2
1.1.Valmistavan opetuksen järjestäminen Kaskisissa.....	3
2. Valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	4
2.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa	4
2.2 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat	4
2.3 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.....	4
2.3.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	4
2.3.2 Oppilaan oma äidinkieli	5
2.3.3 Muut kielet.....	5
2.4 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	6
3. Toimintakulttuuri ja sen periaatteet.....	6
3.1 Oppimisympäristöt ja työtavat	7
3.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet	8
4. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen.....	8
5. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki.	9
5.1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki	9
5.2 Kodin ja koulun yhteistyö.....	9
5.3 Oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen.....	10
5.4. Oppilaanohjaus	10
5.5 Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista	11
6. Oppilaan arviointi ja todistukset.....	11
7. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	12
Liitteet:	12
Kehittyvä alkeiskielitaito -kuvaus (taitotaso A1).....	12
Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen (MAI) tavoitteet, sisällöt ja oppilaan oppimisen arviointi	12

1. Perusopetuksen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta (1). Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen tai ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea ja edistää oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurin tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa (2). Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen tai ruotsin kielen taito sekä oppilaan aikaisempi koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta (3). Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä (4).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä (5). Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omassa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaat integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvالميuksien ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetukseen valmistavaa opetusta varten opetussuunnitelma (6). Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetuksessa (422/2012) määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 (7).

1 Perusopetuslaki (628/1998)

2 Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (422/2012) 5 §

3 Perusopetusasetus (852/1998) 3 § (363/2015)

4 Perusopetuslaki (628/1998) 30 § (642/2010)

5 Perusopetusasetus (852/1998) 2 § (893/2010)

6. Perusopetuslaki (628/1998)

7. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 (Opetushallituksen määräykset ja ohjeet 2014:96)

1.1.Valmistavan opetuksen järjestäminen Kaskisissa

Tämä maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma koskee Kaskisten kouluissa järjestettävää valmistavaa opetusta.

Opetussuunnitelma on laadittu erityisesti **inklusiivista valmistavaa opetusta varten**. Valmistavaa opetusta voidaan kuitenkin järjestää myös ryhmämuotoisesti, mikäli opetuksen järjestäjä niin päättää. Inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa oppilaat ovat osana perusopetuksen ryhmää koko opetuksen ajan, lukuun ottamatta eriytettyjä oppitunteja ja lisätunteja, joissa opetetaan erityisesti suomen tai ruotsin kieltä, kulttuuria ja eri oppiaineiden sanastoja ja sisältöjä, joiden opiskelu luokassa on haasteellista sanaston ja käsitteistön vuoksi.

Valmistavassa opetuksessa opetuskieli on suomi tai ruotsi sen mukaan, onko oppilas jatkamassa suomen- vai ruotsinkieliseen perusopetukseen. Tämä määrää myös sen, onko oppilas suomen- vai ruotsinkielisten koulutuspalveluiden järjestämässä valmistavassa opetuksessa. Koulukielen valitsee oppilaan huoltaja.

Huoltajan on valintansa tueksi saatava riittävästi objektiivista tietoa Suomen kielitilanteesta, jotta hän pystyy arvioimaan valinnan merkityksen oppilaan koulunkäynnin, kotoutumisen ja jatko-opintojen kannalta. Oppilaan koulukielen valinnassa tulee huomioida perheen tilanne ja tulevaisuudensuunnitelmat. Valmistavassa opetuksessa oppilas tutustuu myös Kaskisten alueen kaksikielisyyteen ja suomen- ja ruotsinkieliseen kulttuuriin.

2. Valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon, että oppilaat ovat iältään, opiskeluvaiheiltaan ja taustaltaan erilaisia. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

2.2 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Oppilaan oman äidinkielen opetuksella voidaan edistää oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Mikäli oppilaan taidot eivät riitä perusopetuksessa opiskeluun, tulee oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnittää erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, siirtyä opiskelemaan vuosiluokkiin sitomattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muulla tavoin hänelle parhaiten soveltuvin tukitoimin. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan riittävästä tuesta huolehditaan.

2.3 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.3.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden osalta tavoitteena on kehittyvä alkeiskielitaito (taso A1).

Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan koulu- ja opiskelutausta ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen tai ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen tai ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

Valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opiskelussa painottuvat oppilaan arkielämään ja välittömään elinpiiriin sekä suomalaiseen yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvät asiat. Opetus voidaan järjestää teemoittain tai moduuleittain, jolloin sanastolliset teemat liittyvät kielen rakenteellisiin ja vuorovaikutuksellisiin ulottuvuuksiin ja tukevat samalla monialaista opiskelua.

2.3.2 Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle oppimiselle. Oppilaille järjestetään opetusta mahdollisuuksien mukaan.

Opetus noudattaa opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

2.3.3 Muut kielet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyy oppilaiden vieraan kielen opetuksen tavoitteet. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan näitä opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään Kaskisten kaupungin kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

2.4 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Oppilaan opinto-ohjelmaan sisällytettävien oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aiemmat opinnot sekä tiedot ja taidot, jotka voivat liittyä oppilaan omaan kulttuuritaustaan tai aikaisempaan asuinympäristöön. Opetettavat aineet ja niiden sisällöt valitaan niin, että oppilaan on mahdollista jatkaa opiskelua perusopetuksessa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä ja että valmistavan opetuksen opinnot mahdollistavat myöhemmin perusopetuksen suorittamisen Suomessa.

Sisältöjen valinnassa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin.

Oppilaan suomen tai ruotsin kielen taidon ja tiedollisten valmiuksien perusteella oppilas voi opiskella oppiaineita myös integroituna perusopetuksen opetusryhmässä. Tällöin oppilas opiskelee ensisijaisesti valmistavan opetuksen tavoitteiden mukaisesti. Oppilaan opinto-ohjelmaan voi myös sisältyä perusopetuksen oppimäärän mukaisia opintoja. Nämä opinnot hyväksi luetaan oppilaan siirtyessä myöhemmin perusopetuksen oppilaaksi.

Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää muiden oppiaineiden sisältöjen omaksumista, vaikka suomen tai ruotsin kielen taidossa olisi vielä puutteita. Tästä syystä oppilaan omalla äidinkielellä annettua tukea pyritään järjestämään valmistavan opetuksen yhteydessä mahdollisuuksien mukaan.

3. Toimintakulttuuri ja sen periaatteet

Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koulujen toimintakulttuuria.

Kaskisten koulujen painopistealueet ohjaavat myös perusopetukseen valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa kannustava ilmapiiri rohkaisee suomen tai ruotsin kielen käyttöön arjen vuorovaikutustilanteissa. Yhteisen toiminnan avulla harjoitellaan koulunkäyntitilanteita ja kehitetään oppilaiden opiskelutaitoja. Kaikessa toiminnassa hyödynnetään oppilaiden kielellistä

osaamista ja kulttuurisia erityispiirteitä mahdollisuuksien mukaan.

3.1 Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä.

Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta ja koulussa vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta myös vaikuttaa muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat harjaantuvat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoihin. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan. Niinpä työtapojen on hyvä olla monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintätekniisiä taitoja ja tiedonhakutaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä.

Koska eri oppiaineet ja niiden tavat käyttää kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Opetuksessa keskitytään erityisesti kunkin aineen keskeiseen sanastoon, käsitteistöön ja työtapoihin. Oppilas tutustuu eri oppiaineille tyypillisiin teksteihin ja tekstilajeihin, ja häntä ohjataan tulkitsemaan ja tuottamaan tekstejä itse. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa

3.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen tai ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille.

4. Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma. Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään asiat, jotka kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan. Niitä ovat:

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet, niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen
- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet

Eryistä huomiota kiinnitetään oppiainekohtaisiin tavoitteisiin. Valmistavassa opetuksessa oppilas opiskelee tavallisesti perusopetuksen oppimääriä soveltuvien osien, mutta oppilaalla saattaa olla edellytyksiä opiskella jotakin oppiainetta perusopetuksen oppimäärän tavoitteiden mukaan. Perusopetuksen oppimäärän mukainen opiskelu kirjataan aina oppilaan opinto-ohjelmaan.

Opinto-ohjelma laaditaan oppilastietojärjestelmässä olevaan sähköiseen opinto-ohjelmapohjaan. Opinto-ohjelmaa täydennetään ja tarkistetaan säännöllisesti, esimerkiksi vanhempainkeskustelujen yhteydessä, lukukauden tai jakson vaihtuessa ja aina tarvittaessa. Tiedot siirretään edelleen oppilaan siirtyessä perusopetukseen.

5. Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki.

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä oppilashuollollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta.

5.1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Valmistavassa opetuksessa huomioidaan kunkin oppilaan lähtökohdat ja opetusta eriytetään oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Työskentelyn ja opiskelun tavat ja menetelmät tukevat oppilaiden lähtökohdista käsin etenevää oppimisprosessia. Valmistavan opetuksen keskeisiä menetelmiä ovat esimerkiksi kielitietoinen opetus ja oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä.

Valmistavan opetuksen oppilailla on tarvittaessa mahdollisuus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea samoin periaattein kuin perusopetuksen oppilailla. Tuen tarpeen varhainen kartoittaminen ja tukitoimien nopea aloittaminen on tärkeää. Tuen tarpeen kartoittaminen pyritään tekemään oppilaan vasta kehitymässä olevasta suomen tai ruotsin kielen taidosta huolimatta. Tuen tarvetta kartoitettaessa huomioidaan, että edistyminen toisen kielen oppimisessa tai toisella kielellä opiskeltavissa oppiaineissa on eri oppijoilla ajallisesti hyvin yksilöllistä.

5.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä.

Vanhempainkeskustelujen ja kehityskeskustelujen lisäksi tärkeitä yhteistyön muotoja ovat vanhempainillat, joita järjestetään erikseen maahanmuuttajataustaisille perheille. Perheitä kannustetaan osallistumaan koulun yhteisiin tapahtumiin ja projekteihin sekä vanhempaintoimintaan. Kodin- ja koulun yhteistyötä tehdään yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

5.3 Oppilashuollon ja siihen liittyvän yhteistyön järjestäminen

Valmistavan opetuksen oppilashuolto järjestetään ja toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin perusopetuksen oppilaille annettava oppilashuolto. Valmistavan opetuksen oppilashuoltosuunnitelma sisältyy perusopetuksen koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan. Oppilashuoltoa määrittäviä tärkeitä periaatteita ovat oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus ja kunnioittava vuorovaikutus.

Oppilashuollon laadun ja osallisuuden toteutumiseksi käytetään tarvittaessa tulkitsemispalveluita. Valmistavan opetuksen oppilashuollossa korostuu monialaisen yhteistyön tärkeys. Oppilashuolto järjestetään opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen (esimerkiksi maahanmuuttajapalveluiden) kanssa yhteistyössä, ja työ sisältää myös oppilaan ja perheen ohjaustoimintaa.

5.4. Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

5.5 Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Valmistavaan opetukseen osallistuvilla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetuksen yleistä suunnitelmaa.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Kasvatust keskustelusta on ilmoitettava huoltajille ja hänelle tulee varata mahdollisuus osallistua keskusteluun tai osaan siitä.

6. Oppilaan arviointi ja todistukset

Arviointi valmistavassa opetuksessa on ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Arviointi on säännöllistä ja sen tarkoituksena on antaa kuva oppilaalle hänen edistymisestään ja taitojensa kehittymisestä. Oppilasta ohjataan myös itsearviointiin. Valmistavan opetuksen aikana oppilaalle muodostuu realistinen kuva perusopetuksen vaatimuksista, ja hän oppii suhteuttamaan omia taitojaan perusopetuksen vaatimuksiin. Huoltajille kerrotaan arvioinnin periaatteista, tavoista ja menetelmistä esimerkiksi vanhempaintapaamisissa.

Oppilasta arvioivat yhteistyössä häntä opettavat opettajat jatkuvan havainnoinnin ja näyttöjen perusteella. Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Todistuksessa kuvataan sanallisesti oppilaan edistymistä. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Osallistumistodistus noudattelee muodoltaan perusopetuksessa annettavaa todistusta. Valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

Osallistumistodistukseen merkitään oppilaan valmistavan opetuksen alkamis- ja päättymispäivä. Oppiaineiden kohdalla ilmoitetaan, minkä vuosiluokan oppimäärää oppilas on pääasiassa opiskellut. Oppimäärän kohdalle lisätään maininta ”soveltuvien osien” erottamaan suoritus perusopetuksen oppimäärän opiskelusta.

Edistyminen eri oppiaineissa arvioidaan sanallisesti. Todistuksessa arvioidaan vain ne oppiaineet, jotka oppilaan ikätasolla arvioidaan perusopetuksessa. Todistuksessa kerrotaan lisäksi, mitä oppiaineita oppilas on opiskellut perusopetukseen integroituna. Perusopetuksen yhteydessä opiskellut oppiaineet arvioidaan vain, jos oppilaalla katsotaan olevan oppimäärän suorittamiseen riittävät tiedot ja taidot. Arviointi on aina sanallista.

Valmistavan opetuksen aikana lukukauden päättyessä oppilaalle annetaan välitodistus. Välitodistuksen tehtävänä on antaa tietoa oppilaan edistymisestä ja harjoituttaa oppilasta valmistavan opetuksen päättövaiheen arviointiin. Välitodistus on osallistumistodistusta kevyempi ja joustavampi arvioinnin väline.

7. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Oppilaan edistymisestä, koulutaustasta ja muista edellytyksistä riippuen hänen opinto-ohjelmaansa voi sisältyä perusopetuksen oppimäärän mukaisia opintoja. Jos oppilas siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen, nämä opinnot hyväksi luetaan. Lisäksi oppilas voi saada todistuksen perusopetuksen oppimäärän mukaisten opintojen suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erilliseen tutkintoon (1). Erillisessä tutkinnossa suoritetuista opinnoista annetaan todistus.

Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltäviin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä.

1. perusopetuslaki 628/1998 38 §

Kuvat: Office 365 kuvapankki

Liitteet:

Kehittyvä alkeiskielitaito -kuvaus (taitotaso A1)

Perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen (MAI) tavoitteet, sisällöt ja oppilaan oppimisen arviointi